

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Q[uod] prouisi de beneficijs aucte[m] apostolica. se facia[n]t iux[ta]
forma[m] p[ro]uisio[n]is ordinari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Item quāq̄ plures canones et statuta edita sunt sup̄ cōtinentia clericali. quia tñ natura p̄na est et labilis contra cōtinentiā eandē vt q̄ libz clericus saltem pene grauioris for̄midine strictius se cōtineat. Statuim⁹ vt nullus clericus et specialiter q̄libet p̄biter cōcubinā nec in domo sua v̄l extra publice teneat aut habeat cui necessaria administret. alioquin a diuinis nouerit se suspensum et a talibus suspēsis nullus diuina audiat. nec pro capellanis nec socijs eos teneat. Contrariū facientes vt desistat p̄ excoicatiois sententiā arceatur. Nullus penit̄ p̄ bone memorie Conradū archiep̄m Coloniensēz p̄decessorem n̄m cōtra concubinos et concubinas h̄mōi institutis. Qui h̄o relaxatis voluntatū habentis in lacū miserie et in lutū fecis se immergūt. vt saluti eterne coronaz. et honestatis normā et sacrarū h̄ginū pudicitia violare p̄sumpserit cuiuscūq̄ regule vel habit⁹ monialū tales extiterint p̄pter tā flagitiosum crimē. si carnis cōmerciū temerariuz fuerit subsecutū excoicatiois sn̄a quā in his scriptis ferimus se nouerint innotatos. Moniales h̄o que h̄mōi crimē flagitiosuz p̄perauerint nullaten⁹ deinceps ad officiū aliquod in monasterio admittant. sed in signuz iniquitatis sue salua pena cōtra tales moniales p̄ ut hec in cōcilio ven̄. p̄is dñi Conradi portuen̄. et sancte Rufine ep̄i oliz apl̄i et sedis p̄alemāniā legati sunt p̄mulgata. talit̄ a suis superiorib⁹ corrigant q̄ earuz correctio alijs terrorem incutiat ea amplius cōmittendi.

De clericis publica emenda et penitentia nō sit imponenda.

Item cū clericis publica emēda et penitentia sit p̄hibita. statuim⁹ vt in nulla ecclesiā n̄re ciuitatis diocef et puicie aliqua emēda seu penitentia publica ipo tuatur cū ex talibus infames reddātur.

Clerici nō s̄t penitentia publica imponenda eo q̄ ea nō s̄t infames reddūt

sicut in aliquib⁹ ecclesijs intelleximus obseruari. Videlicet q̄ canonici et clerici alij ante cruces in p̄cessionib⁹ et in choro dieb⁹ q̄bus ceteri in albis procedunt in nigris capis circueunt et incedunt in publico et in facie laicoz. q̄ de cetero in h̄tute sancte obedientie fieri p̄hibem⁹. sed superiores eorum iuxta qualitatem delicti penitentias ip̄is clericis imponant suo ordini congruentes. si scilicet actum fuerit decernimus ip̄os clericos ad h̄mōi emēdas publicas non teneri.

De non nisi ordinari ad sacros ordines legant epl̄as vel euāgelia.

Item statuimus vt nō nisi ordinari legitime ad sacros ordines epl̄as vel euāgelia legāt induti vestimētis sacris cum id obinet canonicis institutis. Contrariū facientes a suis decanis puniuntur.

De nullus ecclesiā curatā teneat nisi a diacono vel archidiacono instituat.

Item statuimus q̄ nullus ecclesiā curatā de cetero teneat vel regendā recipiat. aut susceptaz tenere p̄sumat nisi a nobis vel archidiacono et eorum vices gerentibus quib⁹ hoc de iure vel consuetudine cōpetere dinoscit̄ de eadez fuerit legitime institut⁹ cū alias non habeat clauēs ligandi vel soluendi. Contrariū facies nisi dictā ecclesiā dimittat monitione viginti dierū p̄missa ex nūc excoicatiois sn̄az quam in ip̄m in his scriptis. ferim⁹ incidat ip̄o facto. nec plebs sibi obediat vel intēdat.

De p̄uis de b̄nificijs auct̄e ap̄lica se faciant iuxta formā p̄uisiois ordinari.

Item statuimus vt quibus in n̄ra ciuitate est de b̄nificijs ecclesiasticis auct̄itate ap̄lica p̄uisuz sic q̄ ad ea put̄ onus b̄nificioz eorū dē

requirit promoueri teneantur se faciāt iuxta formā puisionis corūdez ad dicta beneficia promoueri. alioquin ea vacante decernimus et corūde collationē deuolui ad supiorē. vt p ipsos infra tps iuris de psonis alijs ordinet. Et si contra hec clerici hmoi fructus corūde beneficiorum pceperint. illos suos nō faciant nec ipis ministrent. qđ in virtute sancte obedientie durimus iniungenduz.

De fructus canonicorū suspensorū decedentū cedant ad vtilitatē ecclesie et nō successoribus suspensorū.

Item statuimus vt si qui canonici suspēsi decesserint qđ ppter hoc ecclesie annis grē et eorū fructibus post obitūz cuiuslibz ex cōsuetudine currētibz nō fraudentur. sed ipis ecclesijs et nō successoribus suspensorū cedāt pro redditibz ppetuis cōpandis ad eorū vtilitatē ecclesiarū ne ecclesie ipe ex alieno delicto iacturam sentiat in hoc casu.

De clericis nō leget cōcubinīs suis vel spurijis annū grē sue. &c.

Item nullus ānis grē abutens fructū anuoz suoz spurijis vel cōcubinīs suis leget aut donet. Cōtrariū faciens ecclesiastica careat sepultura. et legatum hmoi nō teneat in hoc casu. sed cedat ecclesie a qua processit. Item vicarij ecclesiarū collegatarū vel altiarum ecclesiarum ad ordinē quē onus beneficiorū suozū reqrit a tpe susceptorū beneficiorū pmouentur et psonaliter resideāt in eisde. alias eisdem vicarijs seu beneficijs si nō promouent nec psonaliter eas deseruerint ipso facto post lapsuz anni iuris impedimento cessante sint priuati et collatores earūdez vicariarū seu capellaniarum de ipis psonis alijs id facientibus studeāt prouidere. Item de vicarijs iā existentibus volumus obseruari. ne vorū chāi

fideliuz qui hmoi vicarias pro remedio anime sue. vel pro cultu diuino āplian do instituerunt et dotauerunt easdem p taltū nō promotoz et nō deseruentium negligentā defraudetur.

De cāpanarijs qđ sint lfacti.

Item presbyteri sub albis camisijs habeant. et cāpanarij quos lfactos semp assumi volumus vt saltez in responsionibz cōibz presbytero valeāt respondere. Similiter tpe diuinoz camisijs mundis et albis sint induiti ne quotidianis vestimentis suis in sito officio administrant in decenter alias p locorum decanos et plebanos ad sui officij exercitiuz nullatenus admittant. qđ ipis decanis et plebanis in frute sancte obedientie durimus iniungendū.

De decani et plebani locorū examinatōnamenta ecclesie.

Item decani et plebani examinent libros et ornamēta ncaria ad diuinū cultū in ecclesijs sibi subiectis et vbi necesse fuerit p cōseruatores dicte ecclesie et prochanos infra mensem post ammonitionez eorūdem suppleri faciant. In rebelles excomunicacionis sententiā promulgando.

De fructus canonicorum suspensorum cedant capitulis.

Item statuimus vt fructus canonicorum suspensorum durāte suspensioe corūde. cedāt caplis ad cōmunes vsus ecclesiarū suaz pte in ecclesia nra. Loloñ obseruat cui expedit in hoc casu ceteras nre diocef et prouincie ecclesias conformari. ne ipi canonici eosdez fructus sic suspēsi p alijs alias psonas singulares vendicantes sibi et aliā cōsuetudē imo potius corruptela